

**ประเพณีลอยแพสะเดาะเคราะห์: แนวทางการส่งเสริม
การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตำบลตะเคียน อำเภอรันด จัหวัดสงขลา***
**MISFORTUNE FLOATING TRADITION: GUIDELINES FOR CULTURAL TOURISM
PROMOTION IN TAKIYA SUBDISTRICT, RANOT DISTRICT, SONGKHLA PROVINCE**

สุดา เรืองศรี*, สุธิรา ชัยรักษา, ธีรวัฒน์ ช่างสาน

Suda Rounsri, Suthira Chaiyaksa, Teerawat Changsan

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช นครศรีธรรมราช ประเทศไทย

The Faculty of Humanities and Social, Nahon Si Thammarat Rajabhat University, Nakhon Si Thammarat, Thailand

*Corresponding author Email: suda07838@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาบริบททางวัฒนธรรม ประวัติ ความเชื่อ พิธีกรรมของประเพณีลอยแพสะเดาะเคราะห์ จัดทำฐานข้อมูล เส้นทางท่องเที่ยวและหาแนวทางส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตำบลตะเคียน อำเภอรันด จัหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า บริบททางวัฒนธรรม ได้แก่ วัดศาลาธรรม วัดหัวป่า วัดระโนด บ้านร้อยแปดเสา โครงการส่งน้ำ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สะพานเฉลิมพระเกียรติ วัดวารีปาโมกข์ เหล้าตะเคียน ลูกปัดมโนราห์ ตลาดน้ำ คลองระโนด และวงเวียนพระแม่โพสพ มีประวัติ 100 กว่าปีมาแล้ว มีการทำแพ นำสิ่งของใส่ในแพ ลอยออกสู่ทะเล ซึ่งเป็นความเชื่อในสังคมไทย พิธีกรรมมี 2 วัน วันที่ 31 ธันวาคม กลางคืนสวดมนต์ข้ามปี เข้าวันที่ 1 ทำบุญตักบาตร ภาควาย แห่และส่งแพสู่ทะเล นำบริบททางวัฒนธรรมมาเป็นฐานข้อมูล ส่วนเส้นทางท่องเที่ยว มี 3 เส้นทาง 1) วันที่ 1 มกราคม ไปวัดวารีปาโมกข์ วัดหัวป่า พักโฮมสเตย์ที่ตำบลบ้านขาว ไปสะพานเฉลิมพระเกียรติ 2) เที่ยวตลาดน้ำคลองระโนด วัดศาลาธรรม วงเวียน พระแม่โพสพ วัดระโนด และศูนย์ศิลปวัฒนธรรม บ้านร้อยแปดเสา และไปดูลูกปัดมโนราห์ สะพาน เฉลิมพระเกียรติ หลังเที่ยงวันที่ 31 ธันวาคม ไปวัดวารีปาโมกข์ และ 3) เที่ยวสะพานเฉลิมพระเกียรติ โครงการส่งน้ำ วัดหัวป่า ดูลูกปัดมโนราห์ เหล้าตะเคียน บ้านร้อยแปดเสา วัดศาลาธรรม และบ่ายวันที่ 31 ธันวาคม ไปวัดวารีปาโมกข์ ส่วนแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ควรเชิญชวน ประชาสัมพันธ์ ให้ร่วมจัดงาน ให้การสนับสนุนงบประมาณ เชิญท่องเที่ยว และพัฒนาบุคคล ประชาชนในท้องถิ่น ภาครัฐ เอกชน ผู้ประกอบการธุรกิจและนักท่องเที่ยว เพื่อทำตามบทบาทหน้าที่ของตน

คำสำคัญ: งานประเพณีลอยแพสะเดาะเคราะห์, ฐานข้อมูลเชิงวัฒนธรรม, แนวทางส่งเสริม, การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

Abstract

This qualitative research aimed to study the cultural context, history, beliefs, and rituals of the floating raft tradition to ward off misfortune; create a cultural database; map tourism routes; and identify ways to promote cultural tourism in Ta - Khria Subdistrict, Ranot District, Songkhla Province. The research found the cultural contexts to include Wat Sala Dhamma, Wat Hua Pa,

* Received December 13, 2023; Revised December 27, 2023; Accepted December 29, 2023

Wat Ranot, Baan Roy Paet Sao, the Irrigation Project, Arts and Culture Center, Chaloe Phra Kiat Bridge, Wat Wari Pamokkha, Ta Kria Liquor, Manora beads, Khlong Ranot Floating Market, and Phra Mae Phosop Circle. The Floating Raft tradition has over 100 years of history where people create floats to carry objects and float them out to sea, reflecting Thai beliefs. The rituals span two days - chanting to bring in the new year on the night of December 31; alms offerings on the morning of January 1; parading and floating rafts in the afternoon. Key cultural sites formed a cultural database. Three tourism routes were mapped: 1) January 1 - Visit Wat Wari Pamokkha, Wat Hua Pa, stay overnight at Baan Khao homestay, visit Chaloe Phra Kiat Bridge; 2) Visit Khlong Ranot Floating Market, Wat Sala Dhamma, Phra Mae Phosop Circle, Wat Ranot, Arts and Culture Center, Baan Roy Paet Sao, see Manora beads, Chaloe Phra Kiat Bridge. Afternoon of December 31 - visit Wat Wari Pamokkha; 3) Visit Chaloe Phra Kiat Bridge, Irrigation Project, Wat Hua Pa, see Manora beads, Ta Kria Liquor, Baan Roy Paet Sao, Wat Sala Dhamma. And in the afternoon of December 31 - visit Wat Wari Pamokkha. Recommendations to promote cultural tourism include invitation and publicity to encourage participation; budget support; tourism promotion; and capacity building of locals, government, private sector, businesses and tourists to fulfil their roles and duties.

Keywords: Floating Raft Tradition to Ward Off Misfortune, Cultural Database, Guidelines for Promoting, Cultural Tourism

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ,, 2565) กล่าวว่า ไทยเป็นจุดหมาย ของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืนเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างขีดความสามารถ ในการแข่งขันที่มุ่งเน้นการสร้างหลากหลายด้านการท่องเที่ยว รักษาการเป็นจุดหมายปลายทาง ที่สำคัญของการท่องเที่ยวระดับโลกที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวทุกระดับและเพิ่มสัดส่วนของนักท่องเที่ยว ที่มีคุณภาพสูง แหล่งท่องเที่ยวของประเทศไทยมีหลายพื้นที่ทั้ง ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก และภาคใต้ ในแต่ละภูมิภาคแต่ละจังหวัดล้วนแล้วแต่มี แหล่งท่องเที่ยว ซึ่งมีลักษณะ ที่แตกต่างกันไป (ชาญวิทย์ เกษตรศิริ, 2540)

ในส่วนของภาคใต้ โดยเฉพาะจังหวัดสงขลามีแหล่งท่องเที่ยวมากมาย และมีประเพณี วัฒนธรรมที่หลากหลาย แต่ในที่นี่ก็จำเพาะประเพณีลอยแพสะเดาเคราะห์ ตำบลตะเคียน อำเภอรโนด จังหวัดสงขลา เท่านั้น หากจะถามว่าการลอยแพสะเดาเคราะห์ ของชุมชนตะเคียนเกิดตั้งแต่เมื่อไร ก็คงจะตอบยากยิ่ง เพราะสืบถามชาวบ้านก็ตอบเสียงเดียวกันว่า บรรพบุรุษคราวปู่ตายาย ก็สืบสานประเพณีมาแล้วเป็น การแสดงออกถึงบุญคุณต่อวิถีชีวิต และเป็นการสืบชะตาชีวิตให้อายุยาวนาน (เจษฎา นิลสงวนเดช, 2561)

ประเพณีลอยแพสะเดาเคราะห์ ของชุมชนตะเคียน อำเภอรโนด จังหวัดสงขลาเป็น ประเพณี ที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนกับสายน้ำ ชาวตะเคียนพึ่งพิงธรรมชาติ ในทางเกษตรกรรม แต่ขณะเดียวกัน ถ้าธรรมชาติไม่สามารถตอบสนองแล้วก็จะความต้องการ เช่น ฝนไม่ตกต้อง ตามฤดูกาล ภัยธรรมชาติต่างๆ จะส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่และการเกษตรกรรมโดยตรง ปรากฏการณ์ดังกล่าวนอกจากความเชื่อ ในหลักวิทยาศาสตร์แล้ว ชาวตะเคียนก็ยังเชื่อว่า มีสิ่งที่มีอำนาจ เหนือธรรมชาติลบล้าง ให้เกิดความเสียหาย ชาวตะเคียนจึงก่อให้เกิด ความเชื่อและพิธีกรรม ที่เกี่ยวกับ ประเพณี ลอยแพสะเดาเคราะห์ เป็นพิธีกรรม ความเชื่อของดังกล่าว

ผู้วิจัยมีความมุ่งหวังจะส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของประเพณีลอยแพสะเดาะเคราะห์ เป็นกิจกรรมหลักในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชนตำบลตะเคียนะ อีกทั้งเป็นการ อนุรักษ์สืบสาน ประเพณี ของชุมชนให้คงอยู่อย่างถาวรสืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบริบททางวัฒนธรรม ตำบลตะเคียนะ อำเภอรโนด จังหวัดสงขลา
2. เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมา ความเชื่อ พิธีกรรมของประเพณีลอยแพสะเดาะเคราะห์ ตำบลตะเคียนะ อำเภอรโนด จังหวัดสงขลา
3. เพื่อจัดทำฐานข้อมูลและเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และหาแนวทางส่งเสริม การท่องเที่ยว เชิงวัฒนธรรม ตำบลตะเคียนะ อำเภอรโนด จังหวัดสงขลา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิจัยเชิงคุณภาพโดยมีรายละเอียด ดังนี้ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informants) แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลรอง ประกอบด้วย กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก มีดังนี้ นักวัฒนธรรมจังหวัด ปราชญ์ชาวบ้าน ตำบลตะเคียนะ ผู้นำชุมชนในท้องถิ่นและเจ้าอาวาส วัดวาริปาโมกษ์ และ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลรอง มีดังนี้ ผู้อำนวยการสถานศึกษาในพื้นที่ ข้าราชการบำนาญ เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล ตะเคียนะ ชาวบ้านในพื้นที่และกลุ่มเยาวชนได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีวิทยาการวิจัยแบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต และแบบบันทึกการสนทนากลุ่มเป็นเครื่องมือในการวิจัย เชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยแบ่งตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัย สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยใช้การสัมภาษณ์โดยตรง (face - to - face) ผู้วิจัย สังเกตพิธีกรรมงานประเพณีลอยแพ สะเดาะเคราะห์ ตามแบบสังเกต (Observation) และผู้วิจัยได้ดำเนินการสนทนากลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก และผู้ให้ ข้อมูลรอง ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ ผู้วิจัยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยวิเคราะห์ ประเด็นที่ได้จากการสัมภาษณ์ สังเกตและสนทนากลุ่ม แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบ ความเหมาะสมและทำการปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และการนำเสนอผล การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้มีการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) สรุปผลการวิจัย ด้วยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์ และการเก็บข้อมูลเพื่อทำการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ ของการวิจัย วางเค้าโครงการเขียนรายงาน แล้วจึงลงมือเขียนงานวิจัย

ผลการวิจัย

เพื่อศึกษาบริบททางวัฒนธรรม ตำบลตะเคียนะ อำเภอรโนด จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า

1. บริบททางวัฒนธรรม ตามองค์ประกอบที่เป็นสิ่งดึงดูดใจของนักท่องเที่ยว ที่ได้จากการสัมภาษณ์ จำนวน 4 กลุ่ม ดังนี้ 1) กลุ่มโบราณคดี และพิพิธภัณฑ์สถานต่าง ๆ ได้แก่ วัดศาลาธรรม ทวดเจียมวัดศาลาธรรม วัดหัวป่า ตาหลวงปลอดวัดหัวป่า และวัดระโนด พระครูบรรหารศาสนกิจ (พลับ ธมฺมโชโต) 2) กลุ่มสถาปัตยกรรม สิ่งปลูกสร้าง ผังเมือง รวมถึงซากปรักหักพังของสิ่งปลูกสร้างในอดีต ได้แก่ บ้านร้อยแปดเสา โครงการส่งน้ำ และบำรุงรักษาระโนด - กระแสสินธุ์ สำนักชลประทานที่ 16 กรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมและสวนบูรพาจารย์ และสะพานเฉลิมพระเกียรติ 3) กลุ่มศิลปะ หัตถกรรม ประติมากรรม ประเพณีและเทศกาลต่าง ๆ ได้แก่ วัดวาริปาโมกษ์ และกลุ่มวัฒนธรรมเก่าแก่โบราณ 4) วัฒนธรรมพื้นบ้านหรือ วัฒนธรรมย่อย ได้แก่ เหล้าตะเคียนะ หัตถกรรมลูกปัดมโนราห์ ชุมชนบ้านขาว ตำบลบ้านขาว อำเภอรโนด จังหวัดสงขลา ตลาดน้ำคลองระโนด และวงเวียนพระแม่โพสพ

2. เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมา ความเชื่อ พิธีกรรมของประเพณีลอยแพสะเดาะเคราะห์ ตำบลตะเคียน อำเภอรโนด จังหวัดสงขลา สำหรับผลการวิจัยในวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิจัยแยกเป็น 3 ประเด็น

2.1 ประวัติความเป็นมาของประเพณีลอยแพสะเดาะเคราะห์ ตำบลตะเคียน อำเภอรโนด จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า ประวัติงานประเพณีลอยแพสะเดาะเคราะห์ ตำบลตะเคียน อำเภอรโนด จังหวัดสงขลา มีประมาณ 100 กว่าปีมาแล้ว ซึ่งในยุคแรกนั้น ประมาณ พ.ศ. 2465 ต่างคนต่างทำกิจกรรมคล้าย ๆ กับการลอยกระทงเนื่องจากพื้นที่ใกล้ทะเล ต่อมามีการรวมตัวกันทำเป็นแพ ทุกคนนำสิ่งของมาใส่ในแพร่วมกัน แล้วทำพิธีลอยแพออกสู่ทะเล การจัดงาน จะจัดเป็นเวลา 2 วัน ในวันที่ 31 ธันวาคม กิจกรรมในคืนแรก คือ การสวดมนต์ ทำพิธีการสวดยันแพ หรือการสมโภชแพ มีพิธีกรรมการสวดมนต์ เป็นการสวดมนต์ข้ามปีส่งท้ายปีเก่า ต้อนรับปีใหม่ เมื่อเสร็จพิธีสวดมนต์ข้ามปี มีการแสดงบนเวที จนถึงเช้าวันใหม่ คือ วันที่ 1 มกราคม ชาวตะเคียนจะไปร่วมกิจกรรมทำบุญตักบาตรต้อนรับปีใหม่ที่วัดวารีปาโมกข์ เมื่อเวลา 13.00 น. ชาวตะเคียนจัดเตรียมขบวนแพและแห่รอบโบสถ์ ก่อนที่จะส่งแพออกสู่ทะเล

2.2 ความเชื่อของประเพณีลอยแพสะเดาะเคราะห์ ตำบลตะเคียน อำเภอรโนด จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า ความเชื่อของประเพณีลอยแพสะเดาะเคราะห์ ตำบลตะเคียน อำเภอรโนด จังหวัดสงขลาเป็นความเชื่อที่ปรากฏอยู่ในสังคมไทยเรื่องผีสาปเทวดา ถือว่ามีอิทธิฤทธิ์และอำนาจเหนือมนุษย์ สามารถให้คุณให้โทษได้ ชาวตำบลตะเคียนและผู้ที่มีความเชื่อ ในการจัดพิธีลอยแพสะเดาะเคราะห์ ประกอบกับเป็นพื้นที่อยู่ริมทะเลสาบ อุปกรณ์สำคัญในพิธีที่จะต้องเตรียม คือ แพ ที่ทำจากไม้ไผ่ และเครื่องสักการะ จึงต้องการเสริมดวงชะตา จัดงานประเพณีลอยแพสะเดาะเคราะห์ ตำบลตะเคียน อำเภอรโนด จังหวัดสงขลา จะทำให้พบกับความสำเร็จและสามารถสร้างขวัญและกำลังใจให้ชาวตะเคียนและผู้ที่มีความเชื่อในการดำเนินชีวิตต่อไป

2.3 พิธีกรรมของประเพณีลอยแพสะเดาะเคราะห์ ตำบลตะเคียน อำเภอรโนด จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า พิธีกรรมของประเพณีลอยแพสะเดาะเคราะห์ ตำบลตะเคียน อำเภอรโนด จังหวัดสงขลา จัดเป็นเวลา 2 วัน คือ ในวันที่ 31 ธันวาคม กิจกรรมในคืนแรก คือ การสวดมนต์ ทำพิธีการสมโภชแพ ซึ่งมีผู้คนเข้าร่วมในการประกอบพิธีกรรม กันอย่างเนืองแน่น แสดงออกถึงความเคารพและความศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา และความเชื่อใน งานประเพณีลอยแพสะเดาะเคราะห์ หลังจากพิธีสมโภชแพ จะเริ่มการประกอบพิธีกรรมการสวดมนต์ข้ามปีส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ เมื่อเสร็จพิธีสวดมนต์ข้ามปี มีการแสดง จนถึงเช้าวันใหม่ คือ วันที่ 1 มกราคม ผู้คนในหมู่บ้านต่างพากันเดินทางไปวัด ร่วมกิจกรรมทำบุญตักบาตรต้อนรับปีใหม่ เมื่อเวลา 13.00 น. ชาวตะเคียนจัดเตรียมขบวนแพและแห่รอบโบสถ์ ก่อนที่จะส่งแพออกสู่ทะเล

3. เพื่อจัดทำฐานข้อมูลและเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และหาแนวทางส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตำบลตะเคียน อำเภอรโนด จังหวัดสงขลา

สำหรับผลการวิจัยในวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิจัยแยกเป็น 2 ประเด็น ดังนี้

3.1 ฐานข้อมูลและเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตำบลตะเคียน อำเภอรโนด จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า ฐานข้อมูลเชิงวัฒนธรรม ที่เป็นบริบททางวัฒนธรรม ตามองค์ประกอบที่เป็น สิ่งดึงดูดใจของนักท่องเที่ยว สามารถเชื่อมโยงไปสู่เส้นทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตำบลตะเคียน อำเภอรโนด จังหวัดสงขลา ดังนี้

ฐานข้อมูลเชิงวัฒนธรรม ที่เป็นบริบททางวัฒนธรรม ตามองค์ประกอบที่เป็นสิ่งดึงดูดใจของนักท่องเที่ยว ตำบลตะเคียน อำเภอรโนด จังหวัดสงขลา ได้แก่ วัดวารีปาโมกข์ วัดศาลาธรรม ทวดเจียม ร้อยแปดเสา อติตบ้านขุนตะเคียน เหล้าตะเคียน สินค้าชุมชนหมู่บ้าน โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาระโนด - กระแสสินธุ์ สำนักชลประทานที่ 16 กรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ วัดหัวป่า ตาหลวงปลอด หัตถกรรมลูกปัดมโนราห์ ชุมชนบ้านขาว ตลาดน้ำคลองระโนด วงเวียนพระแม่โพสพ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมและสวนบูรพาจารย์ วัดระโนด และสะพานเฉลิมพระเกียรติ

ภาพที่ 1 ฐานข้อมูลเชิงวัฒนธรรม

เส้นทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตำบลตะเคียน อำเภอนาด จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า เส้นทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กำหนดได้ 3 เส้นทาง ดังนี้

เส้นทางที่ 1 ในช่วงปีใหม่นักท่องเที่ยวที่เดินทางไปเที่ยววัดถ้ำเขาวงกต เป็นสถานที่จัดงานประเพณีของทุกปี เลยไปนมัสการสรีระสังขารพระครูพิสิษฐ์บุญสาร (ตาหลวงปลอด) ที่วัดหัวป่า ก่อนจะแวะเข้าพักโฮมสเตย์ที่ตำบลบ้านขาว แล้วไปเที่ยวที่ทะเลน้อย สะพานเฉลิมพระเกียรติ

ภาพที่ 2 เส้นทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เส้นทางที่ 1

เส้นทางที่ 2 เที่ยวตลาดน้ำคลองระโนด ไปวัดศาลาธรรม และไปวงเวียนพระแม่โพสพ ไปวัดระโนด และศูนย์ศิลปวัฒนธรรมและสวนบูรพาจารย์ ไปบ้านร้อยแปดเสา และไปดูหัตถกรรมลูกปัดมโนราห์ ชุมชนบ้านขาว ต่อไปสะพานเฉลิมพระเกียรติ หลังเที่ยงวันที่ 31 ธันวาคม ไปวัดถ้ำเขาวงกต

ภาพที่ 3 เส้นทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เส้นทางที่ 2

เส้นทางที่ 3 เทียวสะพานเฉลิมพระเกียรติ ต่อไปโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาระโนดกระแสน้ำ สำนักชลประทานที่ 16 ไปวัดหัวป่า ไปดูหัตถกรรมลูกปัดโบราณ ชุมชนบ้านขาว แวะดูสินค้าชุมชน เหล้าตะเครียะ ไปบ้านร้อยแปดเสา ไปวัดศาลาธรรม และภาคบ่ายวันที่ 31 ธันวาคม ไปเที่ยว งานประเพณีลอยแพสะเดาะเคราะห์ ที่วัดวารีปาโมกข์ ต่อไป

ภาพที่ 4 เส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เส้นทางที่ 3

3.2 แนวทางส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตำบลตะเครียะ อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า จากบริบททางวัฒนธรรม ตำบลตะเครียะ อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา ซึ่งมีฐานข้อมูลเชิงวัฒนธรรมที่เชื่อมโยงไปสู่เส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม นำไปสู่การกำหนดแนวทางส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตำบลตะเครียะ อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา ดังนี้

เชิญชวน ประชาชนในท้องถิ่น ภาครัฐ เอกชน ผู้ประกอบการธุรกิจและนักท่องเที่ยว ร่วมท่องเที่ยว สถานที่ต่าง ๆ ที่น่าสนใจดึงดูดใจของการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ด้านโบราณคดี และพิพิธภัณฑ์สถานต่าง ๆ สถาปัตยกรรม สิ่งปลูกสร้าง ผังเมือง รวมถึงซากปรักหักพังของสิ่งปลูกสร้างในอดีต ศิลปะ หัตถกรรม ประติมากรรม

และวัฒนธรรมเก่าแก่โบราณ วัฒนธรรมพื้นบ้านหรือวัฒนธรรมย่อย ตามฐานข้อมูลเชิงวัฒนธรรมเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และงานงานประเพณีลอยแพสะเดาะเคราะห์ : แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตำบลตะเคียน อำเภอรอนด จังหวัดสงขลา

ประชาสัมพันธ์ ผ่านพบ เว็บไซต์ เฟซบุ๊ก ให้ประชาชนในท้องถิ่น ภาครัฐ เอกชน ผู้ประกอบการ ธุรกิจและนักท่องเที่ยว ได้รับทราบฐานข้อมูลเชิงวัฒนธรรม และเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ที่ให้ชุมชนเข้ามาส่วนร่วมในการบริหารจัดการพื้นที่ ร่วมกันพัฒนาเส้นทางรองและเส้นทางเชื่อมโยง กับงานประเพณีลอยแพสะเดาะเคราะห์: แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตำบลตะเคียน อำเภอรอนด จังหวัดสงขลา

ภาครัฐ เอกชน ทุกคน ร่วมจัดงาน ร่วมจัดทำแพ ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว ควรให้การสนับสนุนในการสร้างรายได้ให้กับชุมชน ให้ชุมชนเข้ามาส่วนร่วมในการบริหาร จัดการและส่งเสริมการตลาดด้วยการเพิ่มช่องทางโฆษณา ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวไปยัง กลุ่มนักท่องเที่ยวในหลายช่องทาง ที่เชื่อมโยงกับงานประเพณีลอยแพสะเดาะเคราะห์: แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตำบลตะเคียน อำเภอรอนด จังหวัดสงขลา

ภาครัฐ เอกชน ประชาชนในพื้นที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ เพื่อทำหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ของตน ในการส่งเสริมสนับสนุน ให้มีการบริการ การท่องเที่ยว มีสถานประกอบการร้านอาหารและมีร้านผลิตภัณฑ์สินค้า ตลอดจนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและจัดงานตลอดถึงการท่องเที่ยว เป็นแนวทางส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การบริหารจัดการ และส่งเสริมการตลาด ที่เชื่อมโยงกับงานประเพณีลอยแพสะเดาะเคราะห์: แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตำบลตะเคียน อำเภอรอนด จังหวัดสงขลา

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องประเพณีลอยแพสะเดาะเคราะห์: แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตำบลตะเคียน อำเภอรอนด จังหวัดสงขลา พบว่า

1. บริบททางวัฒนธรรม ตำบลตะเคียน อำเภอรอนด จังหวัดสงขลา ตามองค์ประกอบที่เป็นสิ่งดึงดูดใจของนักท่องเที่ยว ดังนี้ โบราณคดี และพิพิธภัณฑสถานต่าง ๆ ได้แก่ วัดศาลาธรรม ทวดเจียม วัดหัวป่า ตาหลวง ปลอด และวัดระโนด พระครูบรรหารศาสนกิจ สถาปัตยกรรม สิ่งปลูกสร้าง ผังเมือง รวมถึงซากปรักหักพังของสิ่งปลูกสร้างในอดีต ได้แก่ บ้านร้อยแปดเสา โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาระโนด - กระแสสินธุ์ สำนักชลประทานที่ 16 ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมและสวนบูรพาจารย์ และสะพานเฉลิมพระเกียรติ ศิลปะ หัตถกรรม ประติมากรรม ประเพณี และเทศกาลต่าง ๆ ได้แก่ วัดวาริปาโมกษ์ และวัฒนธรรมเก่าแก่โบราณ วัฒนธรรมพื้นบ้าน หรือวัฒนธรรมย่อย ได้แก่ เหล้าตะเคียน หัตถกรรมลูกปัดมโนราห์ ชุมชนบ้านขาว ตำบลบ้านขาว อำเภอรอนด จังหวัดสงขลา ตลาดน้ำคลองระโนด และวงเวียนพระแม่โพสพ อีกทั้งยังมีการศึกษาของศิริพร ถาวรวิสิทธิ์ และเสรี วงษ์มณฑา ที่สรุปว่า จังหวัดน่าน มีทรัพยากรท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่หลากหลาย อาทิ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ขนบประเพณี (ศิริพร ถาวรวิสิทธิ์ และเสรี วงษ์มณฑา, 2561)

2. ประวัติความเป็นมา ความเชื่อ พิธีกรรมของประเพณีลอยแพสะเดาะเคราะห์ ตำบลตะเคียน อำเภอรอนด จังหวัดสงขลา พบว่า ประวัติความเป็นมาของประเพณีลอยแพสะเดาะเคราะห์ ตำบลตะเคียน อำเภอรอนด จังหวัดสงขลา มีประมาณ 100 กว่าปีมาแล้ว ต่อมามีการรวมตัวกันทำเป็นแพ ทุกคนนำสิ่งของมาใส่ในแพร่วมกัน แล้วทำพิธีลอยแพ การจัดงาน จะจัดเป็นเวลา 2 วัน คือ ในวันที่ 31 ธันวาคม เริ่มต้นกลางคืน ผู้คนทยอยไปที่วัดปาริปาโมกษ์ กิจกรรมในคืนแรก คือ การสวดมนต์ การทำพิธีสมโภชแพ เมื่อเสร็จพิธี จะมีการแสดงต่าง ๆ ตั้งแต่ค่ำคืน 31 ธันวาคม ถึงวันรุ่งขึ้นของวันที่ 1 มกราคมของทุกปี ผู้คนจะออกมาทำบุญตักบาตร เมื่อเวลา 15.00 น. พิธีสมโภชแพและแห่แพ เรือประมงของชาวบ้านใช้ลากแพออกสู่กลางทะเล ส่วนความเชื่อของประเพณีลอยแพ

สะเดาะเคราะห์ ตาบลดะเคราะห์ อำเภอรอนดง จังหวัดสงขลา เป็นความเชื่อที่ปรากฏอยู่ในสังคมไทยเรื่องผีสงขลาสามารถให้คุณให้โทษได้เป็นความเชื่อของชาวตะเครียะ ที่มีต่อการประกอบประเพณีการลอยสะเดาะเคราะห์ ว่าจะสามารถช่วยเหลือให้พ้นทุกข์จากโรคร้าย จะทำให้พบกับความสำเร็จและสามารถสร้างขวัญและกำลังใจให้ชาวตะเครียะที่มีความเชื่อในการดำเนินชีวิตต่อไป และพิธีกรรมของประเพณีลอยแพสะเดาะเคราะห์ ตาบลดะเคราะห์ อำเภอรอนดง จังหวัดสงขลา การจัดงาน จะจัดเป็นเวลา 2 วัน คือ ในวันค่าของวันที่ 31 ธันวาคม กิจกรรมในคืนแรก คือ การสวดมนต์ การสมโภชแพ ก่อนเวลา 24.00 น. เริ่มประกอบพิธีกรรมการสวดมนต์ข้ามปี ส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ สำหรับวันที่ 1 มกราคม ของทุกปี ผู้เฒ่าผู้แก่ ออกมาทำบุญตักบาตร เมื่อเวลา 15.00 น. พิธีสมโภชแพ พิธีสะเดาะเคราะห์ นำผู้เข้าร่วมพิธีกรรมแห่แพรอบโบสถ์ ลากแพออกไปสู่ทะเลกว้างของทะเลสาบสงขลา อีกทั้งยังมีการศึกษาของ อัจฉรี จันทมูล ที่สรุปว่า ประวัติความเป็นมาของเทศกาลและงานประเพณี จังหวัดอำนาจเจริญ เป็นประเพณีอันดีงามที่ได้ถือปฏิบัติสืบทอดต่อกันมาช้านาน โดยจัดขึ้นเป็นประจำทุกปีด้วยความเชื่อและความศรัทธา (อัจฉรี จันทมูล, 2561) นอกจากนี้การศึกษาของอภิญา เงินดี ได้สรุปว่า ประวัติความเป็นมาของความเชื่อ ประเพณี และพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนาของชุมชนชายแดนไทย-พม่า สองฝั่งแม่น้ำเมย มีมาตั้งแต่ครั้งที่พระเจ้าอโศกมหาราช (อภิญา เงินดี, 2554)

3. ฐานข้อมูลและเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และหาแนวทางส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตาบลดะเคราะห์ อำเภอรอนดง จังหวัดสงขลา พบว่า ฐานข้อมูลเชิงวัฒนธรรม ได้แก่ วัดวารีปาโมกข์ วัดศาลาธรรม ทวดเจียม บ้านร้อยแปดเสา เหล้าตะเครียะ สินค้าชุมชนหมู่บ้าน โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาระโนด - กระแสสินธุ์ สำนักชลประทานที่ 16 กรมชลประทาน วัดหัวป่า ตาหลวงปลอด หัตถกรรมลูกปัดมโนราห์ ชุมชนบ้านชาววงเวียนพระแม่โพสพ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมและสวนบูรพาจารย์ วัดระโนด และสะพานเฉลิมพระเกียรติ และเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จำนวน 3 เส้นทาง ดังนี้ เส้นทางที่ 1 ในช่วงปีใหม่นักท่องเที่ยวที่เดินทางไปเที่ยววัดวารีปาโมกข์ เลยไปนมัสการสรีระสังขารพระครูพิสิษฐ์ญาณสาร (ตาหลวงปลอด) ที่วัดหัวป่า ก่อนจะแวะเข้าพักโฮมสเตย์ที่ตำบลบ้านขาว แล้วไปเที่ยวที่ ทะเลน้อย สะพานเฉลิมพระเกียรติ เส้นทางที่ 2 เที่ยวตลาดน้ำคลองระโนดต่อไปวัดศาลาธรรม และไป วงเวียนพระแม่โพสพ วัดระโนด และศูนย์ศิลปวัฒนธรรมและสวนบูรพาจารย์ ไปบ้านร้อยแปดเสา และไปดูหัตถกรรมลูกปัดมโนราห์ ชุมชนบ้านขาว ต่อไปสะพานเฉลิมพระเกียรติ หลังเที่ยง วันที่ 31 ธันวาคม ไปวัดวารีปาโมกข์ และเส้นทางที่ 3 เที่ยวสะพานเฉลิมพระเกียรติ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาระโนด - กระแสสินธุ์ สำนักชลประทานที่ 16 และไปวัดหัวป่า เลยไปดูหัตถกรรมลูกปัดมโนราห์ ชุมชนบ้านขาว และแวะดูสินค้าชุมชน เหล้าตะเครียะ ไปบ้านร้อยแปดเสา ไปวัดศาลาธรรม และภาคบ่ายวันที่ 31 ธันวาคม ไปเที่ยวงานประเพณีลอยแพสะเดาะเคราะห์ ที่วัดวารีปาโมกข์ อีกทั้งยังมีการศึกษาของชุมพล รอดแจ่ม ที่สรุปว่า ผลการวิจัยทำให้ทราบถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยว ได้แก่ การแสวงหาสถานที่ ทำบุญ การมาไหว้พระ การชมโบราณสถาน และมีข้อเสนอแนะจากการศึกษาว่า หน่วยงานราชการระดับท้องถิ่น ควรมีการสำรวจความต้องการของชุมชนถึงความพร้อมในการปรับปรุงพัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวในระยะยาว เพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (รอดแจ่ม ชุมพล, 2556) นอกจากนี้การศึกษาของ ศิริพร ถาวรวิสิทธิ์ และ เสรี วงษ์มณฑา ที่สรุปว่า สิ่งที่สนับสนุนและโอกาสด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดน่าน ที่จะช่วยยกระดับทางการท่องเที่ยว คือ การมีชายแดนที่ติดกับประเทศอื่น ๆ เช่น ลาว จีน เกิดเส้นทางท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงถึงกัน คนน่านก็จะต้องเตรียมความพร้อมในการรองรับด้านการท่องเที่ยว ชุมความเป็นเมืองเก่าที่ยังคงสมบูรณ์ (ศิริพร ถาวรวิสิทธิ์ และเสรี วงษ์มณฑา, 2561) แนวทางส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตาบลดะเคราะห์ อำเภอรอนดง จังหวัดสงขลา มีดังนี้

3.1 เชิญชวน ประชาชนในท้องถิ่น ภาครัฐ เอกชน ผู้ประกอบการธุรกิจและนักท่องเที่ยวร่วมท่องเที่ยวสถานที่ต่าง ๆ ที่น่าสนใจดึงดูดใจของการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ด้านโบราณคดี และพิพิธภัณฑ์สถานต่าง ๆ สถาปัตยกรรม สิ่งปลูกสร้าง ผังเมือง รวมถึงซากปรักหักพังของสิ่งปลูกสร้างในอดีต ศิลปะ หัตถกรรม ประติมากรรม

และวัฒนธรรมเก่าแก่โบราณ วัฒนธรรมพื้นบ้านหรือวัฒนธรรมย่อย ตามฐานข้อมูลเชิงวัฒนธรรม เส้นทาง การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และงานงานประเพณีลอยแพสะเดาะเคราะห์: แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยว เชิงวัฒนธรรม ตำบลตะเคียน อำเภอรอนด จังหวัดสงขลา อีกทั้งยังมีการศึกษาของสุชาติ รักเกื้อ ที่สรุปว่า แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศบาลตำบลนครชุมมีแนวทางที่สำคัญได้แก่ ด้านการตลาด การท่องเที่ยว ควรจัดสถานที่ที่จำหน่ายสินค้าและของที่ระลึกไว้บริการนักท่องเที่ยว(รักเกื้อ สุชาติ, 2560) นอกจากนี้ยังมีการศึกษาของชุมพล รอดแจ่ม ที่สรุปว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยว ได้แก่ คำบอกเล่า การแสวงหาสถานที่ ทำบุญ การมาไหว้พระ การชมโบราณสถาน และมีคนรู้จักชักชวน (รอดแจ่ม ชุมพล, 2556)

3.2 ประชาสัมพันธ์ แผ่นพับ เว็บไซต์ เพชบุ๊ก ให้ประชาชนในท้องถิ่น ภาครัฐ เอกชนผู้ประกอบการ ธุรกิจและนักท่องเที่ยว ได้รับทราบ ฐานข้อมูลเชิงวัฒนธรรม และเส้นทางการท่องเที่ยว เชิงวัฒนธรรม ที่ให้ชุมชน เข้ามาส่วนร่วมในการบริหารจัดการพื้นที่ ร่วมกันพัฒนาเส้นทางรอง และเส้นทางเชื่อมโยง กับงานประเพณีลอยแพ สะเดาะเคราะห์: แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตำบลตะเคียน อำเภอรอนด จังหวัดสงขลา อีกทั้งยังมีการศึกษาของกุลชลิ พวงเพชร และชวลิต ศุภศักดิ์อึ้ง ที่สรุปว่า ทายาทไทยพวนถนนใหญ่ จังหวัด ลพบุรี ขาดความตระหนักไม่ให้ความสำคัญกับประเพณีของชุมชน ขาดการประชาสัมพันธ์และการสนับสนุน งบประมาณจากภาครัฐ (กุลชลิ พวงเพชร และชวลิต ศุภศักดิ์อึ้ง, 2565) และการศึกษาศิริพร ถาวรวิสิทธิ์ และ เสรี วงษ์มณฑา ที่สรุปว่าจังหวัดน่าน มีทรัพยากรท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่หลากหลาย นอกจากนี้ ทุกฝ่ายที่มีส่วน เกี่ยวข้อง ต้องเข้ามาสนับสนุนด้านการท่องเที่ยวการประชาสัมพันธ์ (ศิริพร ถาวรวิสิทธิ์ และเสรี วงษ์มณฑา, 2561)

3.3 ภาครัฐ เอกชน ประชาชนในพื้นที่ ร่วมจัดงาน ร่วมจัดทำแพ ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว ควรให้การสนับสนุนในการสร้างรายได้ให้กับชุมชน ให้ชุมชนเข้ามาส่วนร่วม ในการบริหารจัดการ และส่งเสริมการตลาดด้วยการเพิ่มช่องทางโฆษณา ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว ไปยังกลุ่มนักท่องเที่ยว ในหลายช่องทาง ที่เชื่อมโยงกับงานประเพณีลอยแพสะเดาะเคราะห์ : แนวทาง การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรม ตำบลตะเคียน อำเภอรอนด จังหวัดสงขลา อีกทั้งยังมีการศึกษาของกุลชลิ พวงเพชร และชวลิต ศุภศักดิ์อึ้ง ที่สรุปว่า แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบมีส่วนร่วมของชุมชนไทยพวนถนนใหญ่ ได้แก่ ควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานอย่างจริงจัง โดยภาครัฐ มีการสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอ (กุลชลิ พวงเพชร และชวลิต ศุภศักดิ์อึ้ง, 2565)

3.4 ภาครัฐ เอกชน ประชาชนในพื้นที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ เพื่อทำหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ ของตน ในการส่งเสริมสนับสนุน ให้มีการบริการ การท่องเที่ยว มีสถานประกอบการร้านอาหารและ มีร้าน ผลิตภัณฑ์สินค้า ตลอดจนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและจัดงานตลอดถึงการท่องเที่ยว เป็นแนวทางส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การบริหารจัดการ และส่งเสริมการตลาด ที่เชื่อมโยงกับงานประเพณีลอยแพสะเดา เคราะห์: แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตำบลตะเคียน อำเภอรอนด จังหวัดสงขลา อีกทั้ง การศึกษาของชายชาญ ปฐมกาญจนา และ นรินทร์ สังข์รักษา ที่สรุปว่า ด้านบุคลากรหรือคน ต้องมีการพัฒนา บุคลากรเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่มีจิตอาสาการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชน (ชายชาญ ปฐมกาญจนา และนรินทร์ สังข์รักษา, 2557) นอกจากนี้ การศึกษาของกุลชลิ พวงเพชร และ ชวลิต ศุภศักดิ์อึ้ง ที่สรุปว่า ควรมีการพัฒนา ศักยภาพการบริการแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยว (กุลชลิ พวงเพชร และชวลิต ศุภศักดิ์อึ้ง, 2565)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

บริบททางวัฒนธรรม ได้แก่ วัดศาลาธรรม วัดหัวป่า วัดระโนด บ้านร้อยแปดเสา โครงการส่งน้ำ ศูนย์ ศิลปวัฒนธรรม สะพานเฉลิมพระเกียรติ วัดวาริปาโมกข์ เหล้าตะเคียน ลูกปัดมโนราห์ ตลาดน้ำคลองระโนด และวงเวียนพระแม่โพสพ ส่วนประวัติ ความเชื่อ พิธีกรรมของประเพณีลอยแพสะเดาเคราะห์ ตำบลตะเคียน

มี 100 กว่าปีมาแล้ว เป็นความเชื่อที่ปรากฏอยู่ในสังคมไทย มีพิธีกรรม ตั้งแต่คืนวันที่ 31 ธันวาคม สวดมนต์ข้ามปี เข้าวันที่ 1 มกราคม ทำบุญตักบาตร ตอนบายแท้แพและลอยแพสู่ทะเล นำบริบทมาเป็นฐาน และนำไปสู่ การจัดทำเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ได้ 3 เส้นทาง โดยมีแนวทางส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตำบลตะเคียน อำเภอรอนด จังหวัดสงขลา เชิญชวนร่วมจัดงาน ร่วมเป็นเจ้าของภาพเจ้าบ้าน ร่วมท่องเที่ยว ร่วมประชาสัมพันธ์ ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ และพัฒนาบุคคล ภาครัฐ เอกชน ประชาชนในพื้นที่ เพื่อทำ หน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ของตน ข้อเสนอแนะในการนำผลงานวิจัยไปใช้ 1) การนำผลการวิจัยไปใช้ในแต่ละพื้นที่ จะต้องพิจารณาจากบริบท ประวัติ ความเชื่อ พิธีกรรมของประเพณีต่าง ๆ และแนวทางส่งเสริมการท่องเที่ยว เชิงวัฒนธรรมปรับใช้ตามความเหมาะสมกับพื้นที่ 2) ควรมีการพัฒนารูปแบบการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว เชิงวัฒนธรรม ในอำเภอรอนด ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป 1) ควรมีการศึกษางานประเพณีอื่น ๆ แห่งใหม่ที่ใกล้เคียง ตำบลตะเคียนอำเภอรอนด จังหวัดสงขลา 2) ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร ด้านการท่องเที่ยว

เอกสารอ้างอิง

- กุลชลี พวงเพชร และ ขวลิศ ศุภศักดิ์ธำรง. (2565). การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจากภูมิปัญญาท้องถิ่น และทุนทางวัฒนธรรมของชุมชนไทยพวนถนนใหญ่ จังหวัดลพบุรี. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 41(6), 49-65
- คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - พ.ศ. 2570). กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- เจษฎา นิลสงวนเดชะ. (2561). แนวทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยการมีส่วนร่วมของภาคีการท่องเที่ยว: กรณีศึกษาประเพณีถือศีลกินผัก ศาลเจ้ากิวอ่องเอี้ย จังหวัดตรัง. ใน รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัย หอการค้าไทย.
- ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. (2540). โครงการวิถีทรรศน์ วิถีไทย การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- ชายชาญ ปฐมกาญจนา และ นรินทร์ สังข์รักษา. (2557). แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบมี ส่วนร่วมของชุมชนตลาดบางหลวงทออำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม. วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์. 26(1), 118-129
- ชุมพล รอดแจ่ม. (2556). เส้นทางการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอบางกรวย จังหวัด นนทบุรี. วิทยาลัยราชพฤกษ์ ใน รายงานการวิจัย. วิทยาลัยราชพฤกษ์.
- ศิริพร ถาวรวิสิทธิ์ และ เสรี วงษ์มณฑา. (2561). แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จังหวัดน่าน. วารสารสมาคมนักวิจัยแห่งประเทศไทย. 26(1), 244-256
- สุชาติ รักเกื้อ. (2560). แนวทางพัฒนาการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ของเทศบาลตำบลนครชุม อำเภอ เมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร. เรียกใช้เมื่อ 24 ตุลาคม 2566 จาก <https://research.kpru.ac.th/sac/fileconference/9422018-05-01.pdf>
- อภิญา เงินดี. (2554). การศึกษาความเชื่อ ประเพณี และพิธีกรรมของพระพุทธศาสนาใน ฐานะทุนทางสังคม วัฒนธรรม เพื่อการพัฒนาชุมชนชายแดนไทยขมมา. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวัฒนธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อัจฉรี จันทมูล. (2561). การศึกษาเทศกาลและงานประเพณีเพื่อเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมจังหวัด อำนาจเจริญ. ใน รายงานการวิจัย. สถาบันอุดมศึกษา.